

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

לפ.

עין משפט
נר מצוה

צַה א ב מִי' פ"ח מהל'
עִירוּבִין הִלְכָּה ט
טוֹש"ע א"ח ס' תמוז סעיף
: 3

צו ג מ"י שם הלכה ה
טוש"ע שם ס"א:

ד [מיי] פ"א מהל' יו"ט
הל' כד טווש"ע א"ח סי'
תקיג סעיף ה וסימן תר
סעיף א]:

רבינו חננאל

יאִסִּיל אַרם עַל פֶּתֶח
 מִינֵה כִּדִּי שֶׁחֲשֵׁךְ וַיִּכְנֶס
 לַמִּרְקָז, מִדֵּי הוּהוּ הָיָה
 בִּיה. וַיַּחְזִיק אֶל עֵלְמֹס
 וְשָׁמַע לִיה אֵל אֱדֹמִי
 מִתְּנִיתָ (חֹזֶה) [וְלֹא] הָרָד
 הָיָה, דָּאִמֶּר הָיָה מִכְחָתָ
 מִלְּתֹא דִּירְעִיתָ דְּהִי אֲבָל
 מִטִּיל וְלִפְיָךְ אֶסּוּר. אֲבָל
 הָכָא לֹא מִכְחָתָ מִלְּתֹא,
 עֲרִיבָא (עֲרִיבָא) [חֲזָרָא]
 מִבְּרִבָּן הוּא הָאִי דְּחִזִּי
 יוֹחִי הָתָּה מֵאֵן דְּחִזִּי
 'וְיָא' שֶׁנֶּחֱמָה מִכְחָתָ,
 וְהָתָּה כֹּא לֵינוּיָה בִּיה
 א' עַם הָאֲרָץ [חֲזָרָא]
 א' חֲמָרָא אִירְכֶּס לִיה
 וְהָתָּה הָכָא לְהָאֲדוּרִיָּה.
 וְגַם אֲמַר כִּדִּי 'יְהוּדִי'
 מִבְּרִבָּלִי בְּשִׁינִי. עֲרִיב
 עֲרִיב בְּרִבָּלִי בְּשִׁינִי. עֲרִיב
 כֶּפֶת בְּרִאשׁוֹן מַעֲרִב כֶּפֶת
 בְּשִׁינִי. עֲרִיב (בְּרִבָּלִי)
 (כֶּפֶת) בְּרִבָּלִי [בְּשִׁינִי].
 עֲרִיב (כֶּפֶת) [בְּרִבָּלִי]
 בְּרִאשׁוֹן אֵינִי מַעֲרִב כֶּפֶת
 בְּשִׁינִי, לִפִּי שְׂאֵי מַעֲרִבִין
 בְּחִזְלֵיהֶּן כֶּפֶת בְּיוֹם שִׁבְעִי
 עֲרִיב כֶּפֶת בְּרִאשׁוֹן מַעֲרִיב
 כֶּפֶת בְּשִׁינִי. אֲמַר שְׂוֹאֵל
 וְכֹאזֵת חֲפֵת. מִיִּי אֲמַר שְׂאֵי
 אֵינִי שְׂמִינִי בְּרִבָּלִי וְעֲרִיב
 מַעֲרִבִין בְּשִׁינִי אֵל כֶּפֶת
 שְׂעִירִב כִּדִּי בְּרִאשׁוֹן, תְּחִנֵּן
 כִּיצֵד הוּא עוֹרֵשׁ מוֹלִיכִי
 בְּרִאשׁוֹן כִּי. מִמֵּינִי י' הַיְּהוּדָה
 הַיְּהוּדָה אֲמַר כִּדִּי הַשְׁנָה
 שְׁהִי יָאֵא שְׂמָא תִּתְעַבֵּר
 מַעֲרִב שְׂנֵי עֲרִיבִיבֹא וְעֲרִיבִיב
 עֲרִיבִיב הַיְּהוּדָאן לְמוֹתָ
 כִּי וְלֹא הוֹדוּ לוֹ כְּהִמְסֵם.
 וְאִוְקִימֵם מֵאֵן לֹא הָיָה
 לוֹ כְּהִמְסֵם י' יוֹסִי.
 דְּאִמְרִינִי כִּי 'יְהוּדִי' א' יוֹסִי
 א' תִּלְקוּ י' אִילְיוֹרִי
 וְחִכְמִים כְּהָא, דְּהִנְיָא
 וְהוֹרִי כְּהִימִים לֹא 'אִילְיוֹרִי'
 בְּרִאשׁוֹן שְׁנֵי הָיָה י' אִילְיוֹרִי
 שְׂמָא תִּתְעַבֵּר שְׂמַעֲרִב שְׂנֵי
 עֲרִיבִיבֹא, וְאִוְקִימֵם
 הַיְּהוּדָאן לְמוֹתָ וְעֲרִיבִיב
 לְמַעַר כִּי. וְי' יוֹסִי אֶסּוּר.
 אֲתָם מֵרִידִים שְׂמָא בָּא
 שְׂרִיפִין מִן מִנְחֵתָא לְמַעַל
 עוֹרִינִי שְׂוֹאֵת הוּא הָיָה
 וְלִמְחָר קוֹרֵשׁ. הִנֵּה אֲעִיזָא
 וְנִתְעַבֵּר תְּחִלָּתָא תְּרוּרִיָּה
 קוֹרֵשׁ הָתָּה הָיָה.

דברן ביצה שנוצרה ביום ראשון. פי' לא הודו לו שתאכל אפילו צמי
דקדושה אחת היא וצריך צילה (דף ג.) דפריך לנאמן דגזר צילה
משום משקין שזבו קשה דר' יהודה דהכא אדרבי יהודה דפ' חצית
(שבת קמג.) דתנן ר' יהודה אומר אם לאוכלין היוצא מהן מותר ומשני
אמר ר' יוחנן מוחלפת הטיטה לר' יוחנן
לומר הריא דחצית מחליף דהכי דהכא
אם היה מחליף לא היה מרויח כלום
דבגנן מחמיירי טפי והא דאמר רבי
יוחנן צפ' חצית (דף קמג.) הלכה כר'
יהודה היינו לפי מה שהיה המשנה
סנויה דלאמר דבגזול עזים (צ"ד י"ו):
ולמי' דאפי' חזו ותימנו הלכה כר"מ
וצללו דהכי אין סברא להפוך כן כל
הצוות ואין להאריך יי

בראשון מערב ברגליו
 ישון אין מערב בפת
 חלה בפת עירב בפת
 בפת ביום שני
 הפת אמר רב אשי
 כיצד הוא עושה
 עליו ונוטלו ובא
 ואוכלו ובא לו ורבנן
 בה קמ"ל: **מתני'** ר'
 גה שהיה ירא שמו
 שני עירובין ואומר
 מזוזה ובשני למערב
 שני למזוזה עירובי
 עירי עירובי בשני
 הודו לו חכמים^א ועוד
 הם על הכלכלה ביו"ט
 וכן ביצה שנולדה
 לא הודו לו חכמים ר'
 העובר לפני התיבה
 חליצנו ה' אלהינו את
 אדם היום אם למחר
 היום אם אמש ולא
 מאן לא הודו לו
 תנאי^ב מודים חכמים
 שמוא תתעבר מערב
 מר עירובי בראשון
 בראשון למערב
 בראשון ובשני כבני
 אשון כבני עירי ר'
 יוסי אי אתם מודים
 המנחה ולמעלה
 קדש ולמחר קדש
 ורבנן

וצאו עדים מן המנחה ולמעלה פירוש סמוך לחשיכה כל כך שאין שהות בציוס כדי לקבל עדות שנוהגין היום קדש ולמחר קדש שאע"פ שידועין ששלא יקדשוהו היום אלמא קדושה אחת היא שאע"פ שבטלה תקנתא בראשונה אחר חורבן שהיו מקבלין עדות החדש כל היום מסתמא לא בטלה לגמרי דבסמוך לחשיכה אין פנאי לקבל עדות ונוהגין אותו היום קדש כו' וש"י ורבינו חננאל פירשו שם כל אחד ואחד לפי שיטת גריסתו וז"ל

ע"א והוא ליה ראשון חול או ציוס ל' נקבע והוי שני חול הוא דעבדי
 ספק ציוס ל"א לתודיה איתקון אלף משום שמה צאו עדים שני
 ל' של אלול שמה יצאו עדים שגראית הלכנה צו ויקדשו צ"ד את החדש
 רית קרב כהלכתו תמיד של חול ושיר של חול המתקון ליום זהשיר
 רצים אומר שיר אחר הסירותי מסבל שכמו נהלים פאן כלמארמין צפרק
 ככר קרב צשיר של חול חיקנו שיהיו מקדשין החדש מחר ומיום
 ששים נוהגין קדש כחמלתו שכך תקנו שיהו נוהגין אותו היום קדש
 והרחוקים מצ"ד נוהגין שני ימים טובים לאו משום ספק נראית
 משום שמה צאו עדים אחר תמיד של צין הערצים ונהגו צ"ד שניהן
 ואן דרחקתין מצ"ד מספקא לן דילמא הכי הוה ותרתייהו קדש:
 ורבנן

לא יעילי אדם. צבצב או ציו"ט סמוך לחשיכה עד פתח מדינה כדי להתקרב למרחק להיות מזומן ליכנס כשתחשך מיד. אלמא אף על גב דהילנות גרידא עביד ולא אמר מידי אסור וגבי עירוב אי צדיבורא הוה אסור משום הכנה צשמיקותא נמי הוה אסור: מוכחא מילפא.

מאי צעי צשדוה אס לא לידע מה
היא צריכה ורחמנא אמר ממנא
תפנך וגו' (שעשה נח) וכן צפתה
המדינה אבל חוץ לעיר עד התחום
לא מוכחא מילתא דלערוצי לנורין
מחר קאזיל וכל מקסי אינשי דאדעמיוו
אלא לא ורבה מערבין הוא מערינן
שמעתא משכמיה שמהרהרה צה ואין
זעמו עליו: אמר אירכס ליה.
ואזיל לעיוני דלפילו צשצת מותר
לשכיבו מתוך התחום צציתו אבל מדי
דלסיר ליה למיעצד צשצת אסיר ליה
לזמווני נפשיה להווא מדי: עירב
צפס צנאשון. ונאלח עירוב מערב
צברגליו צשני: שאין מערבין צפסיה
צפת. מי"ט לצבת משום הכנה דקרי
ליה השתא שס עירוב: דיקא נמי.
צבאותה פת דקרא עליה שס מאתמול
והשתא קא שתיק אבל לא צפת אחרת
דצעי למיקרי שס עירוב השתא:
ורצנן. אצי ורצה צר חנן דקא מתמאי
לעילי^א האכנה דרובה ולא ילפי מהא
מתני' דדיקא רוחיה דמתמאי צפת
אחרת לא אלמא הכנה היא: אמרי
לך דילמא. מתני' עצה טובה קמ"ל
הא דקמני נוטלו וצא לו שלא יאבד
ויפסיד פתו ויטרח באחרת ועלוס
אי צעי מערב באחרת ודקמני אין
עירוב לשני צקנייה קמיימא קאמר
אי לא הדר מערב: מבתי"א שמה
תפצער. בגולה מקריירי. שמה יעשו
צ"ד הגדול אלול מעובר והיו שני
ימים טובים והוא צריך לילך בראשון
לצד אחד ובשני לצד אחר: מערב שני
עירובין. ומינחן צעי"ט זה לבחון זה
לבאן ואומר כ' כלעילי [לח.]: ולא הווי
לו חכמים. דקסברי קדושה אחת תבן:
מתנה אדם. על הכלכל. של טבל
צ"ט ראשון של ר"ה ואומר לא היום
חול תהא זו תרומה על אלו ואס היום
קדש אין צדברי כלום דאין מגביהין
תרומה צי"ט דשצות דרבנן היא
צמסנת ציה"ט ולתמר אומר אס
אתמול קדש והיום חול תהא זו
שאתמתי אתמול תרומה על אלו ואס
היום קדש ואתמול חול כבר היא
תרומה מאתמול ואוכל כלכלה
המתוקנת ומשייר התרומה: ולא הווי

לו חכמים. דסצרי דתרווייהו קדושה אחת היא ואין מגביהין בהן תרומה: **החלינו.** וזרנו. והחלינו כמו נחלץ חושים (במדבר לב): **אס היום אס מחה.** אס היום הוא החלינו היום ואס מחה מחה: **ולא ודו נו חכמים.** גמ' [מ.] מפרש אי אמנא קאי וקא סצרי לאו ספק הוא אלא יום ראשון הוא ראש חדש או אוכרון קאי וקסצרי דאין מוזכרין של ר"ח בראש השנה: **גב' מודים חכמים.** אע"פ דפלגי עליה דר"ח בצבת וי"ט הכא מודו דב' ימים טובים של ר"ה צ"י קדושת הן דחד מינייהו חול ומאסו ספיקא דלא ידעינן אי עברוהו ב"ו וקדשו ב"ו ירחא בלח: **ור' יופי אוסר.** דקסבר לאו משום ספיקא דשמא בלא עדים ביום המנחה ולמעלה איתקון דתרווייהו קדיש: דאמור רבנן שהיו מנפין ביום היום ונוהגין אותו היום קדש שמא י"ט הוא ומתא תמיד של ר"ה שהיו והיום אומרים בתקדש ביום הראשון כו' [ממדי פ"ח מ"ח] בתמיד של בין בתרא של ר"ה (ד' ב:) ואס בלא עדים אחר תמיד של בין הערבים המסחרת מונין קביעתו דכי לומר שיר הראוי ל"ט ומ"ג גמר יוס האפילו גמרו של יוס ואע"פ שידועין שידחה ליום המנחה ולמחר לא לנבא ביום ל' והו שני חול ספק ביום ל"א והו ראשון חול קא עבדי קדש קא עבדי אלמא שניהן קדש: **אי אס מודים כו'.** כדפרישית. א

(א) [לעיל לז. ע"ש]
(ב) [כתובות פא: ז: זא.
גיטין כב: ז"ב כח: כט. קיח.
קס: חולין קלז: א] (ג) [גי'
ירושלמי ורי"ף ב"ה"א
הראשון והשני] (ד) [ב"ה ג,
ה) מוספתא רפ"ד, (ז) ב"ה
ה: (ז) (דף לז:), (ח) דף קז:
ט) [וע"ע מוס' ב"ה ג. ד"ה
ר' יוחנן],

הגהות הב"ח

(א) במשנה ואומר אם
עירוני כל"ל וכן בגמ':

מוסף רש"י

[illegible]